

Jaarstukken AM Groep 2015

AM Groep

Hoofdweg 583, 2131 MT HOOFDORP

Postbus 53, 2130 AB HOOFDORP

Telefoon : 023 - 5661566

Email : info@amgroep.nl

KvK nummer : 34328759

Inhoudsopgave	Pagina
Jaarstukken	
Jaarverslag	
Programmaverantwoording	1 t/m 4
De paragrafen	5 t/m 10
Weerstandvermogen	
Risico paragraaf	
Onderhoud kapitaalgoederen	
Verbonden partijen	
Financiering	
Bedrijfsvoering	
Kengetallen	11 t/m 13
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2015	14
Programmarekening 2015	15
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	16 t/m 19
Toelichting op de balans per 31 december	20 t/m 24
Toelichting op de programmarekening	25 t/m 28
Sisa gegevens voor de indicator C	29
Overige gegevens	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	
Resultaatbestemming	
Bijlagen	
Staat van activa	Bijlage 1
Staat van leningen	Bijlage 2
Verdeling bijdrage deelnemende gemeenten	Bijlage 3

Jaarverslag

Programma verantwoording

Organisatie AM Groep

AM Groep voerde in 2015 de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn (verder te noemen de deelnemende gemeenten). Voor de uitvoering van de wet is in 1971 de gemeenschappelijke regeling (GR) Werkvoorzieningschap Amstelland en Meerlanden opgericht, handelend onder de naam AM Groep. Het dagelijks bestuur van de GR wordt gevormd door de wethouders Sociale Zaken van de vijf deelnemende gemeenten. Het algemeen bestuur wordt eveneens gevormd door deze wethouders. De dagelijkse verantwoording en leiding van de organisatie ligt bij de algemeen directeur. Voor de realisatie van haar doelstelling (ontwikkelen van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt) had AM Groep in 2015 de beschikking over onder andere de volgende werksoorten:

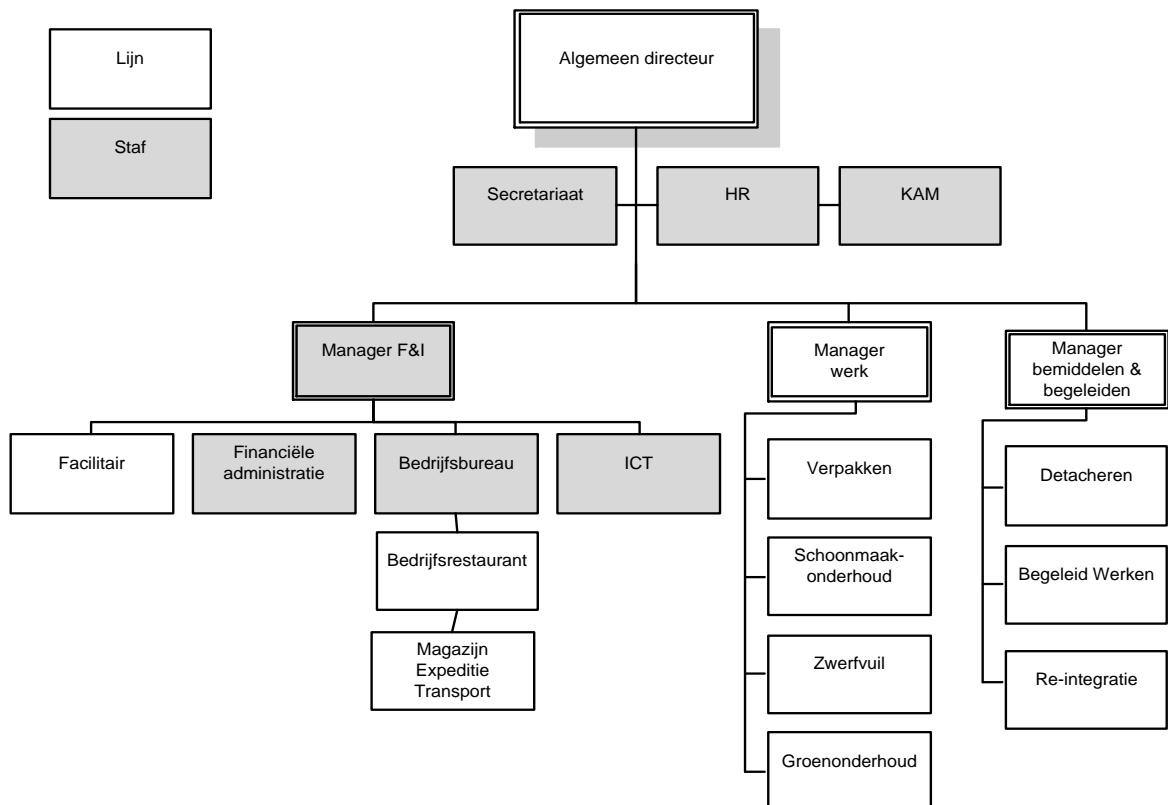
- Verpakken
- Magazijn, Expeditie, Transport
- Facilitaire dienstverlening
- Groenvoorziening
- Schoonmaakonderhoud
- Detachering in groep en individueel (met een veelvoud aan werksoorten)
- Begeleid werken (met een veelvoud aan werksoorten)

Deze werkzaamheden worden uitgevoerd in twee bedrijfsonderdelen te weten

- Bedrijfsonderdeel werk (bo werk)
- Bedrijfsonderdeel bemiddelen en begeleiden (bo b&b)

Onderstaand wordt het organisatieschema van AM Groep weergegeven.

Organogram AM Groep

AM Groep wordt omgevormd Ontwikkelingen toekomst AM Groep

De raden van de deelnemende gemeenten hebben in december 2015 het uitvoeringsplan voor de AM Werkorganisatie en de aanpassing van de Gemeenschappelijke regeling goedgekeurd. De aanpassingen in de GR vormen de gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningsschap Amstelland en de Meerlanden om in de gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie. In het nieuwe statuut wordt de GR omgevormd naar een uitvoerings-organisatie. De GR is aangepast aan de nieuwste wetgeving op het gebied van de gemeenschappelijke regelingen en schept de nieuwe GR mogelijkheden om de participatie doelgroep tot 70% loonwaarde te kunnen bedienen. Daarnaast schept de nieuwe GR ruimte om ook de doelgroep van 70% tot 100% loonwaarde te kunnen plaatsen (optioneel).

In het uitvoeringsplan is beschreven hoe de uitvoering van de diverse doelgroepen verder vorm gegeven gaat worden en wat de gevolgen daarvan zijn voor de AM Werkorganisatie. Zo is in het plan onder andere vastgelegd dat de AM Werkorganisatie naar twee locaties verhuist en het bestaande pand aan de Hoofdweg 583 wordt verkocht. Tevens is beschreven hoe de nieuwe organisatie er uit zal gaan zien en wat de personele gevolgen zijn. De financiële gevolgen van het plan zijn, voor zover noodzakelijk, in deze jaarrekening opgenomen. De plannen veroorzaken grote mutaties in de voorzieningen en reserves. De belangrijkste mutaties worden hieronder beschreven.

- Door de verkoop van het pand dient de voorziening voor groot onderhoud vrij te vallen
- De reorganisatie veroorzaakt personele verplichtingen.
- Kosten met betrekking tot omvorming naar AM Werkorganisatie. Aangezien dit nog geen harde verplichting betreft, kan conform de BBV nog geen voorziening worden gevormd. Daarom is een bestemmingsreserve voor de verwachte kosten opgenomen.

Begin 2016 is gestart met een 11 tal projectgroepen om de AM Werkorganisatie te implementeren zodat per 1 juli 2016 een "warme" start kan worden gemaakt met de nieuwe doelgroep.

Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

De deelnemende gemeenten hadden in 2015 een budgettoekenning die goed was voor een gezamenlijke taakstelling van 508,0 se (standaard eenheden). Doordat een aanzienlijk aantal Wsw plaatsen wordt ingevuld bij andere SW bedrijven (in 2015 71,1 se gemiddeld) resulteerde dit voor AM Groep in een taakstelling van 436,9 se. Daarnaast kreeg AM Groep nog een taakstelling van 16,4 se van gemeenten die niet tot het werkgebied van AM Groep behoren. De totale taakstelling voor AM Groep was derhalve 453,3 se. In 2015 zijn gemiddeld 446,3 se gerealiseerd. Hierdoor was er een onderrealisatie van totaal 7,0 se. De onderrealisatie werd veroorzaakt doordat de uitstroom hoger was dan door het Ministerie was berekend voor de deelnemende gemeenten. De lagere bezetting vormt bij de gemeenten in 2015 een voordeel in het participatiebudget.

In onderstaande tabel worden de taakstelling en realisatie per gemeente inzichtelijk gemaakt. De daarin genoemde taakstelling (524,4) is inclusief de taakstelling bij andere SW bedrijven (71,1 se).

Overzicht van de taakstelling en realisatie per gemeente in 2015					
Gemeente	Gem. realisatie 2015 bij AM Groep (se)	Gem. realisatie 2015 bij andere SW's (se)	Totaal gem. realisatie in (se)	Taakstelling (se)	Over- / onderrealisatie
Aalsmeer	40,3	1,0	41,3	42,8	-1,5
Amstelveen	87,6	19,7	107,4	106,5	0,8
Haarlemmermeer	237,5	47,2	284,8	285,9	-1,2
Ouder-Amstel	9,7	1,6	11,2	13,8	-2,6
Uithoorn	54,7	1,6	56,4	58,9	-2,5
AM gemeenten	429,9	71,1	501,0	508,0	-7,0
Andere gemeenten	16,4		16,4	16,4	0,0
Eindtotaal	446,3	71,1	517,4	524,4	-7,0

Over 2015 is er, anders dan voorheen, geen terugbetalingsverplichting bij onderrealisatie. In 2015 werd de informatie van andere SW bedrijven, die nodig is om de realisatie af te stemmen op de taakstelling, onregelmatig ontvangen. Daardoor verliep op dit punt de afstemming van de realisatie ook moeizaam, dit had weer gevolgen voor de realisatie van AM Groep. De hierboven genoemde realisatie bij andere SW bedrijven kan daardoor afwijken van de definitieve afrekening van die SW bedrijven. Dit zal naar verwachting alleen leiden tot een lagere realisatie ten gunste van de betreffende gemeenten en dus meer overschot voor de gemeenten.

In onderstaande tabel wordt de eindstand weergegeven van de Wsw-medewerkers bij andere SW bedrijven uit de deelnemende gemeenten. Per 1 januari 2016 vinden hier weer mutaties plaats in verband met verhuizingen in 2014. Door dezelfde subsidie systematiek als onderdeel van de participatiewet worden Wsw medewerkers die in een jaar verhuizen, financieel overgedragen per 1 januari van het tweede jaar na verhuizing.

Overzicht bezetting in se bij andere SW bedrijven van inwoners uit de deelnemende gemeenten per 31-12-2015.

SW bedrijf	Aalsmeer	Amstelveen	Haarlemmermeer	Ouder-Amstel	Uithoorn	Eindtotaal
Paswerk (Haarlem)	1,0		35,5			36,5
Pantar (Amsterdam)	0,0	11,6	4,3	1,0	0,6	17,4
DWI (Amsterdam)		4,9	2,8	0,6		8,2
Inclusief Groep (Nunspeet)		1,1				1,1
SWA (Alphen)					1,0	1,0
Maregroep (Voorhout)			3,9			3,9
Sluis groep (Woerden)		1,0				1,0
De Zuidhoek			0,5			0,5
Eindtotaal	1,0	18,5	47,0	1,6	1,6	69,7

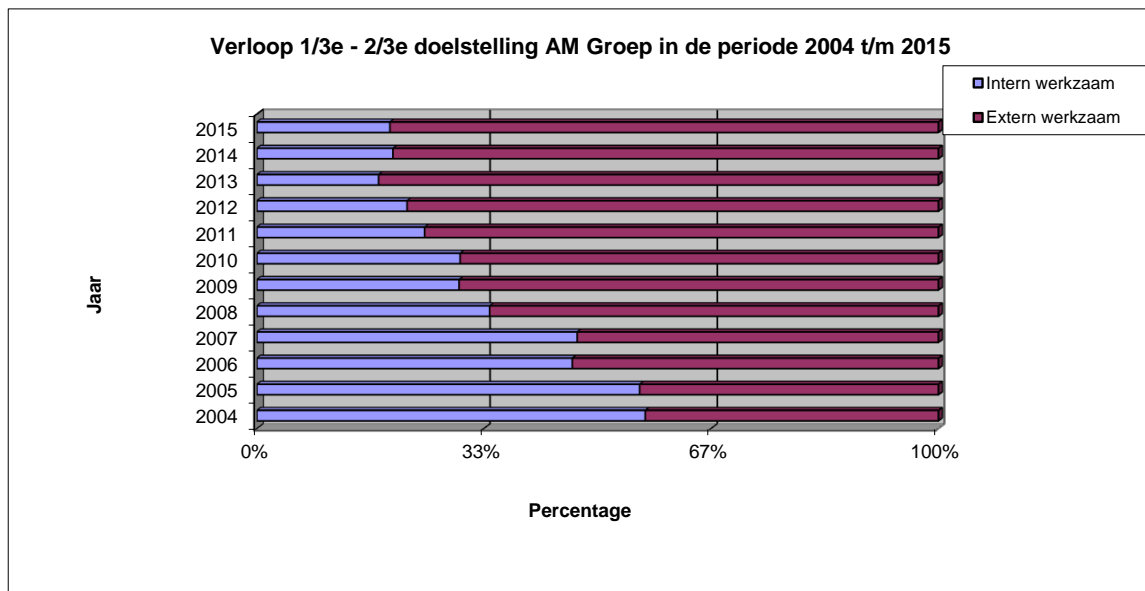
Realisatie doelstelling 1/3e – 2/3^e

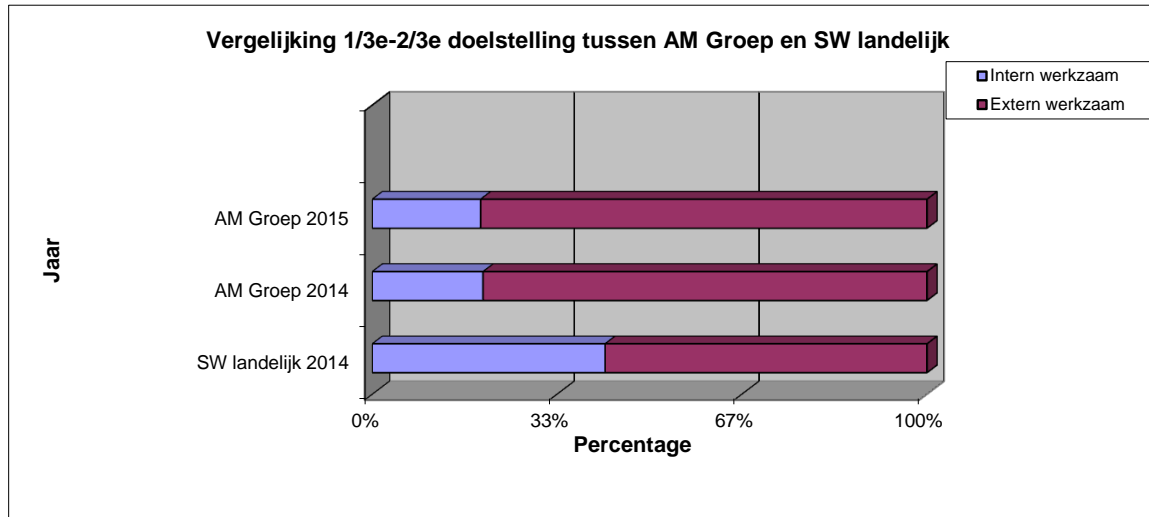
Eén van de doelstellingen van AM Groep van de afgelopen jaren was om 1/3e van de medewerkers binnen het SW bedrijf werkzaam te hebben en 2/3e buiten het SW bedrijf, in werken op locatie (wol) (groen en schoonmaak), detachering of begeleid werken. Sinds september 2008 is deze doelstelling gerealiseerd. Voor 2015 is het percentage interne plaatsingen vrijwel gelijk gebleven. Wel heeft er een verschuiving plaatsgevonden van medewerkers die van werken op locatie waren geplaatst naar detacheringen. De doelstelling voor 2015 was om 16,0% van de medewerkers binnen het SW bedrijf werkzaam te hebben en 84,0% buiten het SW bedrijf. Deze doelstelling is niet gerealiseerd. Van de bezetting per 31 december was 19,5% intern geplaatst. Desondanks kan met dit resultaat worden vastgesteld dat AM Groep hiermee ook in 2015 een unieke positie binnen de SW branche heeft kunnen behouden (gemiddelde in de branche is 42% intern geplaatst, bron: Bedrijfsvergelijking SW-bedrijven Cedris). De doelstelling voor begeleid werken van 12,6% in 2015 is behaald. Dit percentage kwam uit op 14%. Dit heeft direct geleid tot een verbetering van het financiële resultaat in 2015. De omstandigheden voor beleid werken lijken eind 2015 iets gunstiger dan het voorgaande jaar.

In onderstaande grafiek wordt het verloop in deze doelstelling vanaf 2004 weergegeven. In de daaropvolgende grafiek wordt de verdeling naar intern / extern werkzaam voor AM Groep weergegeven per eind 2015 en ter vergelijking de cijfers per eind 2014 als gemiddelde voor de branche (recentere branchecijfers zijn niet beschikbaar).

Overzicht plaatsingen in aantallen fte en percentage per 31-12-2015

	2015	
	aantal fte	percentage
Intern werkzaam	83	19,5%
Extern werkzaam	342	80,5%
Totaal	426	100,0%

Ontwikkeling leerwerkbedrijf

Al enige jaren werkt AM Groep aan de ontwikkeling van de Wsw medewerkers als belangrijkste doel van het personeelsbeleid binnen de organisatie. Een belangrijk instrument hiertoe is het Ontwikkel Traject Plan OTP. In 2015 zijn er 382 OTP gesprekken met Wsw medewerkers gevoerd.

Voor het ondersteunen van de ontwikkeling van medewerkers is in 2010 Dariuz geïmplementeerd. Dit instrument brengt de competenties en de ontwikkeling hierin van de Wsw medewerkers in kaart. Hierdoor kan gericht gewerkt worden aan minder ontwikkelde competenties. Het ontwikkelplan is sinds 2013 geheel geïntegreerd in Dariuz waardoor de plannen sneller en kwalitatief beter kunnen worden gemaakt. De basis voor het ontwikkel traject plan (OTP) is het Dariuz assessment. Dariuz wordt overigens ook ingezet voor andere doelgroepen binnen AM Groep.

Opleidingen en trainingen 2015

In 2015 hebben zowel AM Groep als de medewerkers wederom veel geïnvesteerd in opleidingen en trainingen. Onderstaand een overzicht van de gevolgde opleidingen onderverdeeld in vier categorieën zoals hieronder vermeld.

Soort opleiding / training	Aantal trainingen gevolgd
Veiligheid	141
Dariuz	9
Vakopleidingen	5
Persoonlijke ontwikkeling	<u>108</u>
Totaal opleidingen / trainingen	263

SISA verantwoording

De sisa verantwoording is vanaf 2015 voor de verantwoording aan het Ministerie niet meer verplicht. Om toch te voldoen aan de verantwoordingsplicht van en naar de gemeenten is besloten de sisa systematiek inclusief controlewerkzaamheden in stand te houden voor de indicator c (gemiddelde bezetting op basis van 12 einde maandgemiddelden). De sisa bijlage vindt u op pagina 30 van deze jaarverantwoording.

Financiële realisatie

Voor financiële informatie en verschillen tussen programmabegroting en realisatie wordt verwezen naar de programmarekening in de volgende hoofdstukken.

Onderstaand is het overzicht algemene dekkingsmiddelen weergegeven.

	Rekening 2015	Begroting na wijziging 2015	Primaire begroting 2015	Rekening 2014
Dividend (resultaat AM Werk B.V.)	5.000	50.000	60.000	31.000
Saldo financieringsfunctie	-8.000	-3.000	-3.000	-8.000
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0

Paragrafen

Weerstandsvermogen

Beleid betreffende weerstandsvermogen

Omtrent het weerstandsvermogen heeft het algemeen bestuur op 28 juni 2006 besloten dat AM Groep een egaliseriereserve mag opbouwen ter dekking van onverwachte tegenvallers in de bedrijfsvoering met een minimum van € 1.000.000 en een maximum van 20% van de exploitatiekosten (begroting).

Zodra het weerstandsvermogen onder het minimumbedrag komt, wordt de gemeentelijke bijdrage binnen de begrotingshorizon verhoogd zodat het minimumbedrag van € 1.000.000 binnen de begrotingshorizon wordt bereikt.

De egaliseriereserve dient ter dekking van risico's in de bedrijfsvoering waarvoor geen voorzieningen mogen worden gevormd. Dat wil zeggen, risico's waarvan geen uitspraken kunnen worden gedaan ten aanzien van de omvang van het risico en het verschijnen van het risico. Het betreffen hier dus onverwachte fluctuaties in de bedrijfsvoering, zoals onverwacht hogere kosten of onverwacht lagere bedrijfsopbrengsten. De egaliseriereserve dient ter dekking van de gevolgen hiervan voor de korte termijn, dat wil zeggen de termijn die nodig is tussen het ontstaan van het tekort en de periode die nodig is om de oorzaak weg te nemen, dan wel de periode die nodig is om van de gemeenten een hogere gemeentelijke bijdrage te ontvangen. Voor de aard en de omvang van de risico's wordt verwezen naar de risicoparagraaf (verderop in dit hoofdstuk). In 2009 heeft het bestuur van AM Groep besloten dat er geen aparte bestemmingsreserve zal worden opgebouwd voor de verplichting met betrekking tot vakantiegeld en vakantiedagen. Uitgangspunt van het bestuur is dat de egaliseriereserve van voldoende omvang is om dat risico te dekken en dat het samenvallen van alle risico's tegelijkertijd theoretisch is.

De hoogte van de egaliseriereserve is, zoals hiervoor aangegeven, door het algemeen bestuur vastgesteld op maximaal 20% van de exploitatiekosten (bedrijfs- en financieringslasten) van de begroting. Voor de begrotingswijziging 2015-1 is dit maximaal 20% van € 16.633.000 = € 3.327.000 en minimaal € 1.000.000. De huidige reserve omvat € 3.456.000. Daarom wordt in de jaarrekening het verschil ad € 129.000 onttrokken aan deze reserve als onderdeel van de resultaat verdeling.

Medio 2016 zal het bestuur van de AM Werkorganisatie opnieuw het gewenste weerstandsvermogen bepalen. Hiertoe is het managementteam van de nieuwe organisatie inmiddels gestart met het opstellen van een geactualiseerd risicoregister.

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de opbouw en omvang van de egalisatiereserve in de afgelopen jaren.

<u>Jaar</u>	Bijdrage gemeenten in de egalisatie- reserve	Door AM Groep zelf toegevoegde exploitatieresultaten	<u>Totaal</u>
2001	0	46.000	46.000
2002 (gem. bijdrage 2001)	312.000	207.000	519.000
2003 (gem. bijdrage 2002)	250.000	361.000	611.000
2004 (gem. bijdrage 2003)	250.000	0	250.000
2005 (gem. bijdrage 2004)	98.000	609.000	707.000
2006 (gem. bijdrage 2005)	125.000	191.000	316.000
2007 (gem. bijdrage 2006)	250.000	212.000	462.000
2008	0	576.000	576.000
2009	0	100.000	100.000
2010	0	131.000	131.000
2011	0	65.000	65.000
2012 Onttrekking	0	-236.000	-236.000
2013 Onttrekking	0	-65.000	-65.000
2014 Onttrekking	0	-26.000	-26.000
Totaal t/m 2014	1.285.000	2.171.000	3.456.000
2015 onttrekking	0	-129.000	-129.000
Totaal t/m 2015	1.285.000	2.042.000	3.327.000

Risico paragraaf

Risico's in de bedrijfsvoering

Om inzicht te verschaffen in de financiële positie van AM Groep is deze risico paragraaf opgenomen.

De grootste risicofactoren worden in het algemeen gevormd door de commerciële activiteiten binnen AM Groep en de ontwikkelingen in de rijksbijdrage (correctie voor loonontwikkeling en bezuinigingen).

De opbrengst kan door onverwachte mutaties in het klantenbestand of opdrachten en/of gewijzigde ordergrootte vrij sterk toe- of afnemen. Als klanten failliet gaan, vormen de daarvoor speciaal aangekochte machines en gereedschappen naast het omzetverlies ook een financieel risico.

De rijksbijdrage voor AM Groep kan onverwacht worden beïnvloed door o.a. ontwikkelingen in het landelijk aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen of bezuinigingen vanuit het Ministerie van SZW. Voor 2015 is er geen sprake van onverwachte negatieve ontwikkelingen. Echter voor de komende jaren is er in het kader van de Participatiewet sprake van een aanzienlijke negatieve ontwikkeling voor de Wsw exploitatie van AM Groep. Voor 2016 is een verlies begroot van -€ 576.000 (primaire begroting). Ook in de jaren daarna zal de Wsw exploitatie verliezen veroorzaken. Enerzijds wordt AM Groep geconfronteerd met een dalende subsidie per fte van circa € 3.000 in 2020 en anderzijds met een daling van de populatie met 4-6% per jaar, hetgeen zal leiden tot deze tekorten.

De primaire begroting moet nog worden bijgesteld op basis van de taken die worden uitgevoerd door de AM Werkorganisatie. De omvorming naar de AM Werkorganisatie moet hier besparingen opleveren voor de Wsw exploitatie. Aan de ene kant door besparingen op de Wsw exploitatie (lagere kosten) en aan de andere kant door een hogere dekking van overheadkosten door de uitbreiding van de taken naar de participatiedoelgroep tot 70% loonwaarde. In het kader van de omvorming van AM Groep naar de AM Werkorganisatie wordt een nieuwe risico-inventarisatie gemaakt waarmee de omvang van het weerstandsvermogen zal worden heroverwogen. Deze risico-inventarisatie zal in het tweede kwartaal van 2016 gereed zijn, waarna het ter besluitvorming aan het bestuur zal worden voorgelegd.

Door deze ontwikkeling, het aanwezig zijn van voldoende eigen vermogen en het feit dat gemeenten via de GR garant staan voor de exploitatie van de AM Werkorganisatie/AM Groep is deze jaarrekening op basis van continuïteitsgrondslagen opgesteld.

Verzekeringen

Alle activa zijn verzekerd tegen brand- en inbraakschade op basis van vervangingswaarde. Nieuwe motorvoertuigen zijn all-risk verzekerd. Vanaf 5 jaar oud zijn de motorvoertuigen WA verzekerd. Een bedrijfsschadeverzekering is afgesloten evenals een WA-verzekering, respectievelijk tegen gevolgschade en wettelijke aansprakelijkheid, waaronder een beperkte product aansprakelijkheid.

De belangrijkste verzekerde waarden zijn:	Bedragen x € 1.000
Uitgebreide gevaren:	
Gebouwen, inventaris en machines	15.742
Autopark:	
WA + inzittenden + WA chauffeur voor auto's ouder dan 5 jaar	
WA + casco + inzittenden + WA chauffeur voor auto's van 5 jaar en jonger	
Bedrijfschade:	
Verzekerd bedrag	1.200
Wettelijke aansprakelijkheid:	
Per gebeurtenis (max. 2 per jaar)	2.500
Computerverzekering	465
Bestuurders en commissarissen aansprakelijkheidsverzekering	
Per aanspraak / per jaar	1.000

Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die in bezit zijn van AM Groep zijn goed onderhouden. AM Groep bezit alleen gebouwen, installaties en terreinen die zich bevinden aan de Hoofdweg 583 te Hoofddorp. Voor het gebouw aan de Hoofdweg is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld dat doorloopt tot 2030. De jaarlijks terugkerende onderhoudskosten zijn opgenomen onder de posten onderhoud gebouwen, onderhoud installaties en onderhoud terreinen. De kosten van incidenteel groot onderhoud zijn over de periode tot 2030 verdeeld en leiden tot een jaarlijkse toevoeging aan de onderhoudsvoorziening van € 74.000. De kosten worden in het jaar van uitvoering ten laste gebracht van deze voorziening.

Omdat het voornemen bestaat het pand op korte termijn te verkopen is een voorziening voor groot onderhoud niet langer nodig. Het gereserveerde bedrag van € 965.598 komt dan ook in 2015 vrij te vallen en is in mindering gebracht op de overige bedrijfskosten.

Verbonden partijen

Overzicht van verbonden partijen

	% deelneming	Waardering
AM Werk BV	100%	€ 18.000

De aandelen AM Werk B.V. zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

AM Werk B.V.

AM Werk B.V. is opgericht door AM Groep. Via AM Werk B.V. worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Sinds 2001 het in dienst nemen van niet-gesubsidieerd personeel voor AM Groep.
- AM Werk B.V. is 100% aandeelhouder van AM Werk Reïntegratie B.V. AM Werk Reïntegratie B.V. voerde tot en met 2014 reïntegratie activiteiten uit. Per 31 december 2014 zijn de activiteiten van AM Werk Reïntegratie B.V. beëindigd. De resterende activiteiten zijn ondergebracht bij AM Groep.

Financiering

Op 12 november 2010 heeft het algemeen bestuur van AM Groep het aangepaste treasury-statuut vastgesteld. Op 24 april 2012 is een tijdelijke wijziging doorgevoerd dat leningen mogen worden aangegaan bij een AA+ instelling, in verband met een algehele downgrade van private financiële instellingen in Europa.

Risico profiel:

AM Groep heeft m.b.t. de treasury-activiteiten een beperkt risicoprofiel. Er wordt een prudent beleid gevoerd ten aanzien van de treasury-functie. De treasury-functie dient alleen de publieke taak. Voor zover sprake is van uitstaande gelden, wordt dit alleen gedaan door tussenkomst van een bank met AA+ rating. Uitzettingen worden alleen gedaan d.m.v. kasgeld, rekening-courant verhoudingen, spaarrekening en deposito's. Op de balansdatum is geen sprake van risico's m.b.t. koersen en/of valuta. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten. Er zijn geen garanties verstrekt. Vanaf december 2013 valt AM Groep onder het schatkistbankieren. Dit betekent dat AM Groep vanaf december 2013 de liquide middelen bij de schatkist moet plaatsen. AM Groep bleef in 2015 binnen de voor haar geldende vrijstelling van gemiddeld € 250.000 per kwartaal aan tegoeden buiten de schatkist.

Realisatie geplande treasury-activiteiten

In 2015 waren er geen geldleningen gepland. Er zijn ook geen vaste geldleningen opgenomen.

Renterisiconorm

Het renterisico blijft de komende 5 jaar ruim binnen de normen die worden gesteld door de wet FIDO (20% met een minimum van € 2.500.000).

Kasgeldlimiet

In onderstaande tabel wordt de berekening weergegeven van de kasgeldlimiet over 2015. De limiet is in 2015 niet overschreden.

Omvang begroting na wijziging bw 2015-1	€16.633.000
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag (wettelijk)	8,2%
Kasgeldlimiet in bedrag	€ 1.364.000

Bedrijfsvoering

Personeel

Samenstelling personeelsbestand.

Het personeelsbestand van personen werkzaam bij AM Groep is opgebouwd volgens de onderstaande tabel.

Dienstverbanden werkzaam bij AM Groep

	Aantal personen per 31-12-2015	Aantal fte per 31-12-2015	Gemiddelde bezetting fte 2015
Wsw dienstverbanden	435	366,0	378,4
Niet-gesubsidieerden *	39	34,9	36,1
Maatwerkcontracten	6	4,6	7,8
Totaal dienstverbanden	480	405,5	422,3
Wsw begeleid werken	69	59,6	58,2

* Een groot deel van het niet-gesubsidieerde personeel dat werkzaam is bij AM Groep wordt daar gedetacheerd via AM Werk BV. Naast de hierboven vermelde groepen zijn er personen werkzaam bij AM Groep vanuit een leerwerktraject, stage (MBO en HBO), stage vanuit de doelgroep en taakstraffers. Er wordt beperkt gebruik gemaakt van inhuurkrachten.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim van werknemers in de verschillende werknemersgroepen bij AM Groep wijkt sterk af door de aard van de betreffende groep medewerkers. Daarom wordt het verzuim per groep medewerkers apart geregistreerd. In onderstaande tabel wordt het verzuim in beeld gebracht volgens de methode van het Wsw ARBO convenant. Tevens wordt de benchmark van de landelijke SW bedrijven vermeld. De meetmethode volgens Wsw ARBO convenant wijkt af van de methode die AM Groep voor intern gebruik hanteert, maar is hier gebruikt voor de vergelijkbaarheid met andere SW bedrijven. Het verzuim binnen de SW branche is hoog ten opzichte van het landelijk gemiddelde bij reguliere bedrijven. Dit wordt veroorzaakt door de doelgroep die bij de SW bedrijven werkt. Het verzuim bij AM Groep voor de groep Wsw is ten opzichte van het landelijk gemiddelde iets lager. Desondanks wil AM Groep het verzuim verder omlaag brengen. In 2015 is er veel aandacht geweest voor het terugdringen van verzuim. Zo zijn in 2015 de random huisbezoeken voortgezet en wordt er bij een verzuimmelding een formulier gebruikt met gerichte vragen die de leidinggevende moet invullen. Daarnaast zijn er met frequent verzuimende medewerkers regelmatig verzuimgesprekken geweest. Toch is het verzuim, in 2015 gestegen ten opzichte van 2014. Een duidelijke oorzaak hiervan hebben we niet kunnen vaststellen.

Tabel ziekteverzuim volgens meetmethode ARBO convenant

	2012	2013	2014	2015	Benchmark 2015 (landelijke SW bedrijven)
Wsw	10,5	10,9	10,6	11,6	13,4
Niet-gesubsidieerden	5,6	6,0	2,2	3,9	5,3
Gewogen gemiddelde	9,2	9,8	9,9	11,0	12,5

Financieel beheer

Maandlijks wordt het management team (mt) geïnformeerd over de stand van zaken binnen AM Groep op sociaal en financieel gebied als geheel en per bedrijfs onderdeel. Hierbij wordt een maandrapportage met sociale kengetallen en financiële gegevens voor de 15^e van de maand volgend op de maand waarop de gegevens betrekking hebben, gerapporteerd.

Per kwartaal wordt een uitgebreidere versie van het maandverslag opgesteld met vooral meer sociale kengetallen.

Het bestuur van AM Groep en de deelnemende gemeenten worden geïnformeerd over de stand van zaken door middel van een kwartaalrapportage met sociale en financiële kengetallen. De financiële kengetallen zijn vooral toegespitst op een totaaloverzicht van AM Groep en de sociale kengetallen vooral op de informatie per gemeente.

Automatisering

In 2008 is een integraal bedrijfsinformatiesysteem in gebruik genomen waarin vrijwel alle bedrijfsprocessen worden ondersteund.

In dit pakket worden de volgende processen ondersteund:

- Detachering
- Relatiebeheer
- Reïntegratie
- Productie
- HRM
- Financieel
- Salarissen
- Urenverantwoording

Naast dit systeem zijn aparte applicaties in gebruik voor:

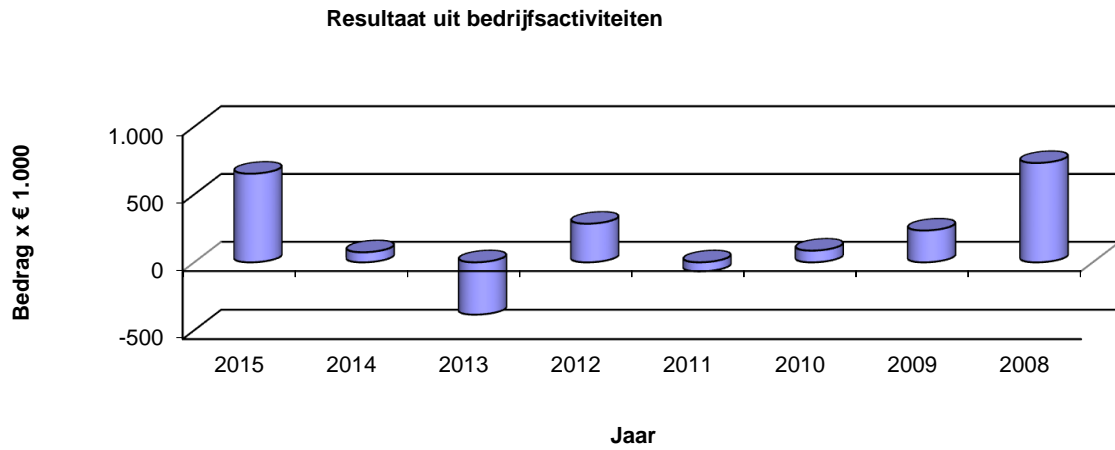
- Aanwezigheidsregistratie
- Groenvoorziening en schoonmaak
- Kantoorautomatisering (Microsoft Office)
- Eyeworks voor beeldbestek
- Kassa voor het bedrijfsrestaurant
- Dariuz
- Document Management Systeem

Tussen deze systemen vindt op beperkte schaal informatie-uitwisseling plaats door middel van bestandsuitwisseling.

Begin 2015 werd duidelijk dat het in gebruik zijnde ERP systeem na 2015 niet langer ondersteund zou worden. Tevens bleek de leverancier een risicofactor te vormen voor de continuïteit van de dienstverlening. Daarom is in het eerste kwartaal onderzoek gedaan naar alternatieven. In het tweede kwartaal is een aanbesteding gedaan. Begin derde kwartaal is gestart met de implementatie van een nieuw integraal ERP systeem waarin alle processen, workflows en documenten kunnen worden verwerkt. Het nieuwe systeem is per 1 januari 2016 succesvol in gebruik genomen en alle data en documenten van het oude systeem zijn overgezet naar het nieuwe systeem. Per 31 december is het oude ERP systeem stilgelegd en van onze systemen verwijderd (er is ook geen raadpleegfunctie meer).

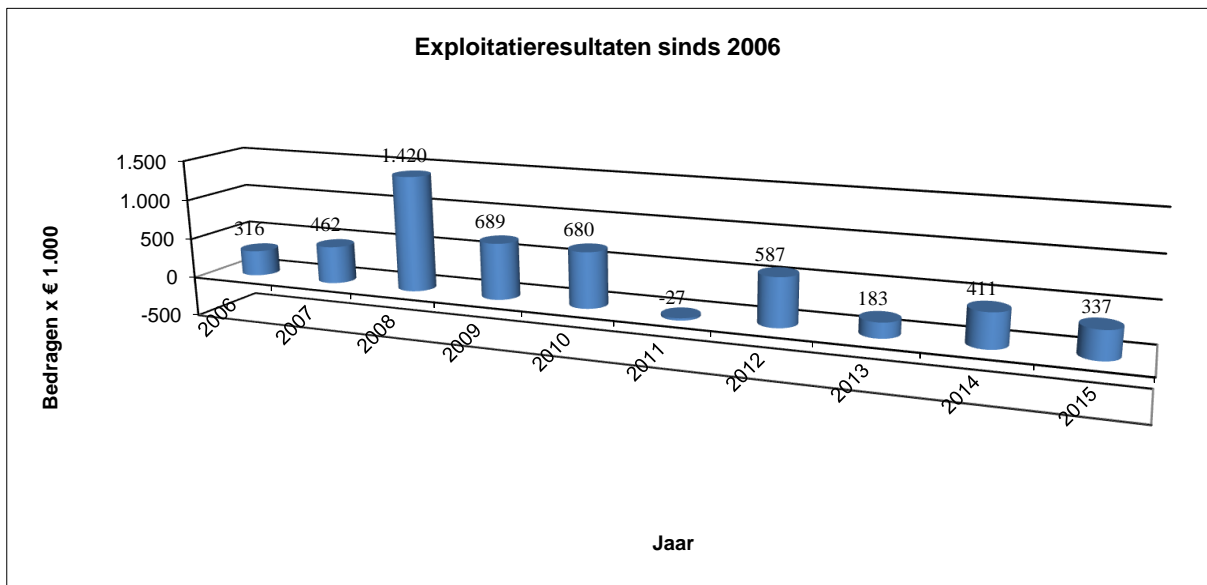
Ook in 2015 is het beheer van de ICT omgeving volledig uitbesteed aan een ICT dienstverlener.

Kengetallen

Jaar	2015	2014	2013	2012	2011
Bedrijfsresultaat	-10.781	-11.890	-12.475	-12.173	-12.897
Loonkosten Wsw	<u>11.434</u>	<u>11.964</u>	<u>12.090</u>	<u>12.457</u>	<u>12.830</u>
Resultaat uit bedrijfsact.	653	74	-385	284	-67

	Rekening 2015	Begroting na wijziging 2015	Rekening 2014
Aantal fte begeleid werken	58,2	55,0	46,7
Verhouding loonkosten Wsw / Rijksbijdrage (in %)	98%	101%	98%
Aantal Wsw-dienstverbanden per 31 december	435,0	455,0	487,0
Aantal personen begeleid werken per 31 december	<u>69,0</u>	<u>64,0</u>	<u>61,0</u>
Totaal personen	504,0	519,0	548,0
Aantal gerealiseerde dienstverbanden fte's (gemiddeld)	378,4	383,0	414,0
Aantal gerealiseerd begeleid werken fte's (gemiddeld)	<u>58,2</u>	<u>55,0</u>	<u>46,7</u>
Gerealiseerde fte's gemiddeld	436,6	438,0	460,7
Toeslag factor fte's > se's	<u>9,7</u>	<u>10,0</u>	<u>10,7</u>
Gerealiseerde se's	446,3	448,0	471,4
Taakstelling gemeenten bij AM Groep in se	453,3	453,3	458,0
Rijksbijdrage per gerealiseerde fte	26.798	26.511	26.726

Vijf jaren AM Groep in kengetallen

	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal personen dienstverband Wsw per 31 dec.	435,0	470,0	465,0	487,0	488,0
Aantal personen begeleid werken 31 december	69,0	66,0	59,0	61,0	52,0
Aantal fte's dienstverband Wsw gemiddeld jaar	378,4	403,4	406,8	414,0	431,6
Aantal fte's in begeleid werken gemiddeld jaar	58,2	51,5	50,1	46,7	40,4
Aantal niet-gesubsidieerden professionals gemiddeld per jaar (fte)	33,9	38,3	41,8	41,3	43,6
Aantal niet-gesubsidieerden productie gemiddeld per jaar (fte)	2,2	5,5	8,7	9,1	9,3
Verhouding niet-gesubsidieerde professionals / Wsw-personeel (fte) in %	9,0%	9,5%	10,3%	10,1%	9,4%
Totaal uren Wsw (x 1.000):					
op basis van 36 uur dienstverbanden fte	708	755	763	779	815

	2015		2014		2013	
	Uren	%	Uren	%	Uren	%
Aanwezigheidsuren						
Productieve uren Wsw	461.020	64,7	502.342	65,5	502.568	64,5
Indirect productieve uren Wsw	54.239	7,6	60.837	7,9	65.775	8,4
Improductieve uren Wsw	2.148	0,3	2.809	0,4	4.041	0,5
Afwezige uren						
Ziekte-uren Wsw	82.678	11,6	87.176	11,4	88.622	11,4
Overige afwezige uren Wsw	<u>112.432</u>	<u>15,8</u>	<u>113.578</u>	<u>14,8</u>	<u>118.239</u>	<u>15,2</u>
Totaal	712.517	100,0	766.742	100,0	779.245	100,0

	2015	2014	2013	2012	2011
Exploitatieresultaat in € per productief Wsw-uur	1,99	0,53	-0,54	0,32	-0,77
Voorraden in % van de netto omzet	0,0%	0,4%	0,6%	0,7%	0,8%
Vaste activa in % van het langlopend vermogen	10,7%	15,3%	23,1%	27,6%	33,2%
Eigen vermogen in % van het totaal vermogen	82,6%	73,7%	68,0%	66,3%	62,2%
Boekwaarde vaste activa per fte	2.098	2.757	4.041	5.032	5.628
Toegevoegde waarde (x € 1.000)	4.624	4.846	5.149	5.495	5.709
Stijging respectievelijk daling t.o.v. voorgaand jaar in %	95	94	94	96	99
Indexcijfers (2007 = 100 = 5,640)	82	86	91	97	101
In % van bedrijfs- en financieringslasten	29,4%	28,4%	28,7%	30,0%	29,3%
Rijksbijdrage (x € 1.000)	11.700	12.158	12.211	12.492	13.305
Stijging respectievelijk daling t.o.v. voorgaand jaar in %	96,2%	99,6%	97,8%	93,9%	103,1%
Indexcijfers (2007 = 100 = € 11.163)	105	109	109	112	119
Per fte werkelijke bezetting	28.761	29.887	29.498	28.575	29.006
Per standaard eenheid (se) gebudgetteerde bezetting	25.811	26.546	26.662	25.587	25.917
Wsw-loonkosten (x € 1.000)	11.434	11.964	12.090	12.830	12.912
In % van rijksbijdrage	97,7%	98,4%	99,0%	102,7%	97,0%
In % van totale kosten	72,8%	70,1%	67,4%	68,6%	68,4%
Per fte	30.217	29.658	29.720	31.539	31.191
Loonkosten niet-gesubsidieerden (x € 1.000)	2.380	2.616	2.665	2.819	2.781
In % van Wsw-loonkosten	20,8%	21,9%	22,0%	21,1%	22,0%
Nadelig bedrijfsresultaat (x € 1.000)	10.781	11.890	12.475	12.898	12.826
Indexcijfers (2007 = 100 = 10.905)	98,9%	109,0%	114,4%	111,6%	118,3%
Per fte dienstverband (excl. bw)	28.491	29.474	30.666	28.204	29.949
Voordelig/nadelig exploitatieresultaat (x € 1.000)	919	268	-264	-406	479
(voor mutatie best. reserve)					
In % van het totaal vermogen	10,6%	3,2%	-3,0%	1,7%	-4,2%
In % van de toegevoegde waarde	19,9%	5,5%	-5,1%	2,9%	-7,4%
In % van de rijksvergoeding	7,9%	2,2%	-2,2%	1,3%	-3,3%
Per fte dienstverband (excl. bw)	2.429	664	-649	-998	1.157
Voordelig/nadelig exploitatieresultaat (x € 1.000)	337	411	183	587	-28
(na mutatie best. reserve)					
Per fte dienstverband (excl. bw)	891	1.019	450	1.443	-68

Jaarrekening

Balans per 31 december

Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
	2015	2014
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	776	1.094
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	18	18
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	0	0
Totaal vaste activa	794	1.112
Vlottende activa		
Voorraden		
Overige grond- en hulpstoffen	0	23
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Totaal voorraden	0	23
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	259	504
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	91
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen		
Overige vorderingen	701	762
Totaal uitzettingen	960	1.357
Overlopende activa		
De van Europese of Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	102	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	54	119
Totaal overlopende activa	156	119
Liquide middelen		
Kassaldi	1	2
Banken	6.762	5.867
Totaal liquide middelen	6.763	5.869
Totaal vlottende activa	7.879	7.368
Totaal activa	8.673	8.480

Aldus opgemaakt
Datum: maart 2016

Directeur dhr. A.W. van den Hoed

Controller dhr. A.P. van Abswoude

Omschrijving

Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
	2015	2014
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	3.327	3.456
Bestemmingsreserves	3.501	2.379
Resultaat na reserve mutaties en voor resultaat bestemming	337	411
Totaal eigen vermogen	7.165	6.246
Voorzieningen	203	891
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	68	125
Totaal vaste schulden van één jaar of langer	68	125
Totaal vaste passiva	7.436	7.262
Vlottende passiva		
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		
Overige schulden	1.232	1.213
Totaal vlottende schulden korter dan 1 jaar	1.232	1.213
Overlopende passiva		
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
	5	5
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen		
	0	0
Totaal overlopende passiva	5	5
Totaal vlottende passiva	1.237	1.218
Totaal passiva	8.673	8.480

Aldus vastgesteld in bestuursvergadering
Datum: 20 april 2016

Voorzitter, dhr. Drs. A.J.H.T.H. Reinders

Secretaris dhr. A.W. van den Hoed

Programmarekening (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Rekening 2015	Begroting na wijziging 2015	Primaire begroting 2015	Rekening 2014
Opbrengsten				
Omzet	5.127	5.269	5.309	5.530
Mutatie voorraad ger.prod./onderh.werk	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	5.127	5.269	5.309	5.530
Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	503	602	777	684
Netto toegevoegde waarde	<u>4.624</u>	<u>4.667</u>	<u>4.532</u>	<u>4.846</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	307	65	75	334
Netto-opbrengsten	<u>4.931</u>	<u>4.732</u>	<u>4.607</u>	<u>5.180</u>
Kosten				
Loonkosten Wsw personeel	8.542	8.639	7.883	8.998
Sociale lasten Wsw personeel	2.321	2.358	2.150	2.420
Uitvoeringsk. en loonk. subsidies begeleid werk	<u>571</u>	<u>724</u>	<u>816</u>	<u>546</u>
Subtotaal lonen Wsw personeel	11.434	11.721	10.849	11.964
Overige kosten gesubsidieerd personeel	346	412	392	374
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel	2.380	2.391	2.510	2.616
Overige kosten niet-gesubsidieerd personeel	49	68	110	57
Afschrijving materiële en immateriële activa	289	351	407	489
Rente	8	3	3	8
Overige bedrijfskosten	342	1.533	1.624	1.349
Diverse lasten	864	104	104	213
Onvoorziene uitgaven	0	50	50	0
Subtotaal bedrijfs- en financieringslasten	<u>15.712</u>	<u>16.633</u>	<u>16.049</u>	<u>17.070</u>
Bedrijfsresultaat (nadelig)	<u>-10.781</u>	<u>-11.901</u>	<u>-11.442</u>	<u>-11.890</u>
Rijks/gemeentelijke bijdrage	11.700	11.612	10.610	12.158
Resultaat vóór reserve mutaties en vóór resultaat bestemming	<u>919</u>	<u>-289</u>	<u>-832</u>	<u>268</u>
Mutatie in algemene reserve	-129	0	0	-26
Mutatie in bestemmingsreserve huisvesting	-32	-34	-34	-137
Mutatie in bestemmingsreserve frictiekosten	-536	0	0	-90
Mutatie in sociaal herinvesteringsfonds	31	0	0	110
Mutatie in bestemmingsreserve reorganisatie	1.248	0	0	0
Totaal mutatie bestemmingsreserve en algemene reserve	<u>582</u>	<u>-34</u>	<u>-34</u>	<u>-143</u>
Resultaat na reserve mutaties en vóór resultaat bestemming	<u>337</u>	<u>-255</u>	<u>-798</u>	<u>411</u>
In het bovenstaande overzicht zijn de volgende algemene dekkingsmiddelen begrepen:				
Dividend (resultaat AM Werk B.V.)	5	14	14	41
Saldo financieringsfunctie	-8	-3	-3	-8
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0

Bestemming resultaat:

Voorgesteld wordt het resultaat na reserve mutaties en voor resultaatbestemming van € 337.000 toe te voegen het sociaal herinvesteringsfonds. Dit voorstel is nog niet verwerkt in de jaarrekening.

Toelichting behorende bij de programmaverantwoording 2015 en waarderingsgrondslagen

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten hebben in december 2015 besloten AM Groep om te vormen tot de de AM Werkorganisatie (werknaam). Hiertoe is de gemeenschappelijke regeling aangepast in een bedrijfsvoering organisatie. De AM Werkorganisatie gaat naast de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening ook de participatiedoelgroep met een loonwaarde <70% van het minimumloon reïntegreren. Hiertoe wordt er een omvangrijke reorganisatie ingezet, die per 1 juli 2016 moet leiden tot een doelmatige organisatie die de nieuwe uitdaging kan waarmaken. De kosten van de reorganisatie alsmede de initiële kosten voor de omvorming en opstart van de nieuwe organisatie zijn als bestemmingsreserve in deze jaarrekening opgenomen. Tevens is besloten het pand aan de Hoofdweg 583 te gaan verlaten en te verkopen. Als gevolg daarvan valt de voorziening voor groot onderhoud vrij. Ook deze vrijval is opgenomen in deze jaarrekening.

Algemeen

Doelstelling en voornaamste activiteiten

AM Groep voert de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn. Voor de uitvoering van de wet is in 1971 de gemeenschappelijke regeling (GR) Werkvoorzieningsschap Amstelland en de Meerlanden opgericht, handelend onder de naam AM Groep en statutair gevestigd te Hoofddorp. Vanaf 1 januari 2016 is de gemeenschappelijke regeling omgevormd naar de AM Werkorganisatie.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Afwijking indeling t.o.v. BBV

De indeling zoals die is voorgeschreven in de BBV is voor zowel voor de balans als de programma-rekening niet goed toepasbaar voor een SW bedrijf en daarom ook niet voor AM Groep. Om deze reden is van die indeling afgeweken maar waar mogelijk wel de terminologie van de BBV aangehouden voor een beter inzicht.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor de opstelling van de programma verantwoording

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Personele lasten zijn verantwoord in overeenstemming met het normenkader van de Beleidsregels Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Dividendopbrengsten van deelnemingen moeten conform BBV verantwoord worden in het jaar waarin het recht op het ontvangen van dividend ontstaat. Omdat het bij AM Werk B.V. gebruikelijk is dat 50% van het resultaat aan AM Groep toekomt, is het dividend over 2015 in het huidige boekjaar verantwoord. In de programmarekening van AM Groep is sprake van één programma. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. AM Groep heeft geen afgeleide financiële instrumenten.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Balans

Materiële vaste activa

De waardering van deze activa vindt plaats op de verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vermeld in onderstaand overzicht. De activeringsgrens voor investeringen is € 1.500. Met uitzondering van grond vindt afschrijving plaats op basis van een vast percentage. De activa worden lineair afgeschreven.

Voor de afschrijving op investeringen die samenhangen met de aanwending van de bestemmingsreserve vindt een onttrekking aan die reserve plaats.

De termijnen zijn globaal:

Grond	geen
Terreinvoorzieningen	15 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkunde	15 jaar
Bedrijfsgebouwen	20 of 40 jaar
Semipermanente gebouwen	10 jaar
Machines, apparaten en installaties	3, 5 of 10 jaar
Overige materiële activa	3 of 10 jaar
Vervoersmiddelen	5 jaar

De uit de activastaat berekende afschrijvingsbedragen kunnen afwijken in percentage af van de vermelde percentages als gevolg van investeringen die in de loop van het jaar plaatsvinden en activa die in de loop van het jaar geheel afgeschreven raken.

De afschrijvingstermijn in jaren is afhankelijk van de verwachte levensduur of gebruiksduur.

Grondslagen van de financiële verslaglegging (vervolg)

Financiële vaste activa

Het betreft hier deelnemingen in andere bedrijven c.q. organisaties. De deelnemingen zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. De uitzetting betreft een borgsom voor de huur van het bedrijfspand. Deze is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorraden

De voorraden zijn van gering belang en zijn daarom vanaf 2015 niet meer opgenomen op de balans, de inkopen worden nu rechtstreeks afgeboekt op het project waarvoor de inkopen zijn gedaan.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor dubieuze debiteuren wordt in verband met de oninbaarheid van de vorderingen een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt bepaald op basis van individuele beoordeling.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Algemene (egalisatie)reserve

De egalisatiereserve wordt gevormd door de gemeentelijke bijdragen voor zover deze niet nodig zijn voor de dekking van een nadelig saldo en de voordelige exploitatieresultaten. Deze reserve dient ter afvlakking van toekomstige nadelige saldi. Deze reserve heeft een minimale omvang van € 1.000.000 en wordt gemaximeerd op 20% van de bedrijfskosten uit de begroting 2015 + begrotingswijziging nr. 1. (AB besluit 28 juni 2006). Deze bedrijfskosten beslaan de bedrijfs- en financieringslasten. In de loop van 2016 wordt de omvang van deze algemene reserve heroverwogen aan de hand van een geactualiseerde risico analyse.

Bestemmingsreserve huisvesting

De bestemmingsreserve afschrijvingen is gevormd uit de voordelige exploitatieresultaten van voorgaande jaren, die samenhangen met het rijksbudget. De bestemming heeft conform de voorschriften, in het belang van de uitvoering van de sociale werkvoorziening, plaatsgevonden. Deze reserve is opgebouwd in de jaren 1989 tot en met 1993 en was indertijd bestemd voor een grote verbouwing aan het gebouw Hoofdweg 583 te Hoofddorp. De kosten van die verbouwing zijn geactiveerd en hierop wordt jaarlijks afgeschreven ten laste van de exploitatie. Hiertegenover staat een jaarlijkse onttrekking aan de bestemmingsreserve. De onttrekkingen aan de bestemmingsreserve komen ten gunste van het resultaat na reservemutaties vóór resultaat bestemming. In verband met de verkoop van het pand i.v.m. de reorganisatie is de bestemmingsreserve huisvesting naar het resultaat overgebracht. In 2015 heeft de laatste onttrekking plaatsgevonden. De hiermee gerelateerde activa zijn ook geheel afgeschreven.

Overige bestemmingsreserves

De overige bestemmingsreserves dienen ter besteding voor het aangegeven doel. In de toelichting op de balans worden doel en samenstelling nader beschreven.

Resultaat na bestemming

Dit betreft het resultaat na reserve mutaties en voor resultaatbestemming van het lopende boekjaar. Dit bedrag zal, na vaststelling van de jaarrekening, in het volgende boekjaar worden verwerkt overeenkomstig het opgenomen voorstel voor de resultaatbestemming.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen Algemeen (vervolg)

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening dient ter dekking van toekomstig gepland groot onderhoud. De samenstelling van de onderhoudsvoorziening is vastgelegd in een onderhoudsplan. Gezien de mogelijke opheffing van AM Groep en de daarmee samenhangende verkoop van het gebouw is er in 2015 terughoudend onderhoud gepleegd. In verband met de geplande verkoop van het pand is het saldo van de onderhoudsvoorziening vrijgevallen ten gunste van het resultaat (in mindering gebracht op de overige bedrijfskosten).

Voorzieningen personeel

De voorziening personeel i.v.m. reorganisatie is opgenomen i.v.m. de omvorming van AM Groep naar AM Werkorganisatie en is gevormd om de ermee gepaard gaande kosten voor de uitvoering van het sociaal statuut te kunnen financieren.

De voorziening transitievergoeding vormt een voorziening voor de te betalen transitievergoedingen wanneer langdurig zieken uit dienst gaan.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer

De leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het gaat hier om schulden met een looptijd langer dan één jaar.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze verplichtingen omvatten de binnen één jaar vervallende schulden.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Hieronder zijn begrepen verplichtingen, die voortvloeien uit contracten met een looptijd van langer dan één jaar (aangegane investeringsverplichtingen) en de financiële waarde van de vakantiegeld verplichting en de nog niet genoten vakantiedagen. Deze mogen op grond van de BBV niet in de balans worden opgenomen.

Programmarekening

Algemeen

De programmarekening van de GR is meer gedetailleerd dan het BBV voorschrijft. De GR heeft hier bewust voor gekozen. De programmarekening komt tegemoet aan de sturingsmechanismen van het bestuur en de verantwoordingsbehoeften van de gemeenten.

Netto omzet

Netto omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen inclusief de mutatie in de voorraad gereed product en onderhanden werk.

Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk

De direct aan orders toegerekende kosten van grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk worden berekend op basis van vaste verrekenprijzen voor zover deze uit de voorraad worden geleverd of inkoopprijs voor rechtstreekse inkopen.

Rijksbijdrage

De rijksbijdrage wordt berekend op basis van afspraken met de deelnemende gemeenten voor eigen inwoners en advies van VNG / Cedris voor medewerkers van buiten de regio. Aan de eigen gemeente factureert AM Groep de werkelijke bezetting in se tegen het normtarief van de toekenning van de rijksbijdrage in het participatie budget. Voor de overige gemeenten factureert AM Groep de gemiddelde bezetting tegen het advies tarief van VNG / Cedris.

Pensioenlasten

AM Groep kent de volgende twee pensioenregelingen; ABP voor de ambtenaren en PWRI voor de Wsw medewerkers. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Toelichting op de balans per 31 december

Vaste activa**Materiele vaste activa**

Specificatie investeringen met een economisch nut (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 1-1-2015	Investerings	Afschrijvingen	Desinvestering	Boek waarde per 31-12-2015
Grond en terreinen	460	0	0	0	460
Bedrijfsgebouwen	139	0	77	0	62
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	54	0	17	0	37
Machines, apparaten en installaties	210	0	114	0	96
Overige materiële vaste activa	55	0	29	0	26
Vervoermiddelen	176	0	81	0	95
Stand per 31 december	1.094	0	318	0	776

Voor de afschrijving op investeringen die samenhangen met de aanwending van de bestemmingsreserve vindt een onttrekking aan de bestemmingsreserve huisvesting plaats.

Voor een specificatie van de investeringen naar categorie wordt verwezen naar de staat van activa en afschrijvingen (bijlage 1). In 2015 zijn geen investeringen gedaan. De desinvesteringen die in 2015 gedaan zijn hadden een boekwaarde van € 0. Zie bijlage 1.

Toelichting op de balans per 31 december

Financiële vaste activa

Specificatie van de kapitaalverstrekingen aan deelnemingen (bedragen x € 1.000)	1-1-2015	bij	af	31-12-2015
AM Werk B.V.	18	0	0	18
Totaal kapitaalverstrekingen	18	0	0	18

De kapitaalverstreking aan AM Werk B.V. betreft een 100% deelneming.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer (bedragen x € 1.000)	1-1-2015	bij	af	31-12-2015
Remak borgsom	0	0	0	0
Totaal overige uitzettingen	0	0	0	0

In 2013 is door het Openbaar Ministerie beslag gelegd op de huurpenningen van Remak Beheer, waarvan AM Groep de locatie Uithoorn huurt. Aangezien verwacht wordt dat de borgsom niet zal worden terugbetaald, is dit in 2013 ten laste van het resultaat gebracht. In deze situatie is in 2015 geen verandering gekomen.

Uitlopende activa

Voorraden

	Bedragen x € 1.000	
	2015	2014
Grond- en hulpstoffen	0	23
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Totaal voorraden	0	23

Voor waardering van de voorraden wordt verwezen naar de grondslagen. In 2015 is de omvang van de voorraden verder gedaald. Daarom is besloten geen voorraden meer op de balans op te nemen, maar de inkoop rechtstreeks af te boeken op de projecten waarvoor de inkoop is gedaan.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	259	504
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	91
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0
Overige vorderingen	701	762
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	960	1.357

De overige vorderingen betreffen handelsdebiteuren. De afname op 31 december wordt veroorzaakt door het moment van betalen door klanten. Per 11 maart 2016 bedraagt de post openstaande debiteuren m.b.t. het voorgaand boekjaar € 29.080.

Toelichting op de balans per 31 december

Bedragen x € 1.000
2015 2014**Liquide middelen**

Kas			1	2
Banken			6.762	5.867

Totaal liquide middelen

6.763 5.869

Overlopende activa

De van Europese of Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (bedragen x € 1.000)	1 jan.	Toevoegingen	besteding	31 dec.
Sectorplan Wsw	0	102	0	102
Totaal	0	102	0	102

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

Belastingen			1	9
Verzekeringen			5	27
Fietsprivéregeling			4	6
Abonnementen			35	33
Vooruit betaalde kosten			9	42
Nog te ontvangen			0	2
Totaal			54	119

Totaal overlopende activa

156 119

Vaste passiva**Eigen vermogen**

	1 jan.	Resultaat- bestemming	31 dec.
Algemene (egalisatie)reserve (bedragen x € 1.000)	3.456	-129	3.327

De vrijval wordt veroorzaakt doordat de begrote bedrijfslasten in 2015 lager waren dan in 2014 begroot. Deze reserve wordt berekend op basis van die lasten (zie ook de toelichting bij de grondslagen).

Bestemmingsreserve (bedragen x € 1.000)	1 jan.	Toevoeging	Onttrekking	Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	Bestemming resultaat vorig boekjaar	31 dec.
Bestemmingsreserve huisvesting	32	0	32	0	0	0
Bestemmingsreserve frictiekosten	125		536	0	411	0
Bestemmingsreserve sociaal herinvesteringsfonds	2.222	140	109	0	0	2.253
Bestemmingsreserve reorganisatie	0	1.248	0	0	0	1.248
Totaal	2.379	1.388	677	0	411	3.501

Toelichting op de balans per 31 december

	1 jan.	Af: Bestemming	Bij: Resultaat boekjaar	31 dec.
Resultaat na bestemming (bedragen x € 1000)	411	411	337	337

Toelichting bij de bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve huisvesting is in 1995 aangewend ter dekking van de afschrijvingskosten, samenhangend met de gepleegde investeringen uit deze reserve. Vrijval vindt uitsluitend plaats ter dekking van de afschrijvingskosten van deze investeringen. In 2015 heeft de laatste onttrekking plaatsgevonden. De aan deze gerelateerde activa zijn in 2015 geheel afgeschreven.

Bestemmingsreserve frictiekosten: In het kader van de nieuwe Wsw wet worden aan Wsw medewerkers zo regulier mogelijke arbeidsplaatsen geboden. Hierdoor ontstaat een beweging van medewerkers van binnen naar buiten. Een andere aanpak binnen de organisatie zal mogelijk tot frictiekosten leiden. Deze reservering is bedoeld om te voorzien in deze kosten. In 2015 is het resultaat uit 2014 aan deze reserve toegevoegd in verband met de toen verwachte beëindiging van AM Groep. Bij het opstellen van deze jaarrekening is de vergoeding voor de voorziening personele kosten van AM Werk B.V. en de vorming van de reorganisatievoorziening in AM Groep ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht.

Het sociaal herinvesteringsfonds is ingesteld om resultaten van AM Groep te besteden binnen het kader van de Wsw (bijvoorbeeld wachtlijst problematiek of taakstellings-fluctuaties). Het fonds wordt gevuld uit het overschot van AM Groep en de bonus begeleid werken. Een specificatie per gemeente staat vermeld op bijlage 3. De bestedingen in 2015 betreffen voornamelijk bestedingen op grond van opgaven van de betreffende gemeente.

Bestemmingsreserve reorganisatie: Deze reserve is ingericht met het oog op de omvorming van AM Groep naar de AM Werkorganisatie. Deze reserve omvat de extra initiële kosten die gemaakt worden voor de vorming van de AM Werkorganisatie. De motivatie en de omvang van deze reserve is opgenomen in het uitvoeringsplan AM Werkorganisatie.

Voorzieningen

Specificatie voorzieningen (bedragen x € 1.000)	1 jan.	bij	af: besteding	af: vrijval	31 dec.
Onderhoudsvoorziening	891	0	0	891	0
Voorziening personeel ivm reorganisatie ambtelijk personeel	0	148	0	0	148
Voorziening transitievergoeding	0	55	0	0	55
Totaal voorzieningen	891	203	0	891	203

Toelichting bij de voorzieningen

Onderhoudsvoorziening: De onderhoudsvoorziening dient ter dekking van groot onderhoud van gebouwen en terreinen en is gebaseerd op het onderhoudsplan 2014-2043. Voor onderhoud zijn de volgende bedragen in het plan opgenomen (afgerond op € 1.000) waarop de voorziening is gebaseerd. De kosten voor onderhoud korter dan een jaar worden jaarlijks ten laste van de exploitatie gebracht. Doordat in 2015 besloten is het pand aan de Hoofdweg 583 te gaan verkopen is er geen noodzaak meer voor de uitvoeren van dit onderhoud. Daarom valt deze voorziening in 2015 vrij ten gunste van de exploitatie.

(Zie ook de toelichting bij de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, pagina 8).

Voorziening personeel i.v.m. reorganisatie: Deze voorziening betreft de kosten voor de financiering van het sociaal plan. De voorziening betreft de te verwachten kosten die gemaakt moeten worden is gebaseerd op de verwachte reële kosten voor transitie, afvloeiing en aanvullingen volgens het sociaal statuut (ambtenaren).

Voorziening transitievergoeding: deze voorziening dient ter dekking van verwachte transitievergoeding. De omvang is bepaald aan de hand van langdurig zieken (langer dan 200 dagen ziek) met de verwachte uitstroomkans en percentage en de daarbij behorende transitievergoeding gebaseerd op de lengte van het dienstverband.

Toelichting op de balans per 31 december

	Bedragen x € 1.000	
	2015	2014
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen		
Saldo per 1 januari	125	272
Aangetrokken geldleningen	0	0
Af: Aflossingen boekjaar	57	-147
Saldo per 31 december	68	125

Zie voor de specificatie bijlage 2.

Het bedrag aan rentelasten over deze leningen over 2015 bedraagt € 6.000.

Vlottende passiva

	Bedragen x € 1.000	
	2015	2014
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden		
Schulden aan openbare lichamen	50	207
Schulden aan groepsmaatschappijen	333	0
Crediteuren	221	288
Belastingen	527	637
Overige schulden	101	81
Totaal vlottende schulden korter dan één jaar	1.232	1.213

In schulden aan groepsmaatschappijen is opgenomen het bedrag dat AM Groep aan AM Werk BV verschuldigd is in verband met de te verwachten kosten van het sociaal plan bij AM Werk B.V.

Overlopende passiva

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1 jan.	toevoeging	vrijval / besteding	31 dec.
Vooruitontvangen overig	5	0	0	5
Totaal	5	0	0	5

	Bedragen x € 1.000	
	2015	2014
Totaal overlopende passiva	5	5

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen:

Het vakantiegeld over de periode juni tot en met december van het boekjaar bedraagt (incl. werkgeverslasten soc. verzekeringen) (x €1.000)	552	591
Saldo verlofuren (x € 1.000)	568	652
Verplichtingen huur	52	106

In de post niet uit de balans blijkende verplichtingen vakantiegeld is een bedrag van € 82.000 opgenomen voor medewerkers van AM Werk B.V. In de post niet uit de balans blijkende verplichtingen vakantiedagen is een bedrag van € 81.000 opgenomen voor medewerkers van AM Werk B.V.

De verplichtingen huur betreffen doorlopende huurovereenkomsten van de locaties Amstelveen en Uithoorn.

Bovengenoemde kosten mogen niet op de balans worden opgenomen volgens de regelgeving BBV.

Grondverplichtingen

17.606 m ² grond à	23,49
10.154 m ² grond à	4,54
27.760 m² grond	Totaal

Hiervan is een gedeelte, groot 10.154 m², bestemd voor agrarische doeleinden. Wanneer in de toekomst AM Groep bedoeld terrein aanwendt voor uitbreiding van het bedrijf, zal alsnog een bedrag aan de gemeente Haarlemmermeer verschuldigd zijn aan grond in vierkante meters, te vermenigvuldigen met de als dan voor handel en nijverheid geldende grondprijs per vierkante meter, te verminderen met de betaalde koopprijs van € 4,54 per m².

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke bijzondere gebeurtenissen te vermelden na balansdatum.

Toelichting op de programma rekening

Omschrijving	Bedragen x € 1.000			Rekening 2014
	Rekening 2015	Begroting na wijziging 2015	Primaire begroting 2015	

Begrotingsrechtmatigheid.

Jaarlijks wordt een begroting opgesteld in maart van het jaar voorafgaand aan het boekjaar, daarna wordt in principe één begrotingswijziging ingediend aan het begin van het boekjaar. Bij AM Groep is sprake van één programma.

Overschrijdingen op de begroting hebben plaatsgevonden op de posten:

Lagere NTW	€	222.000
Diverse lasten (kosten reorganisatie)		723.000

De lagere NTW t.o.v. de begroting is een gevolg van de lagere omzet dan begroot bij b&b. De overschrijding op de lasten past binnen het bestaande beleid en werd gecompenseerd door onder-uitputting van andere begrotingsposten (grotendeels direct gerelateerd), dan wel hogere opbrengsten / baten. Het bestuur wordt elk kwartaal op de hoogte gebracht van de afwijkingen op de begroting door middel van een uitgebreid kwartaalverslag.

De kosten voor de reorganisatie betreffen de reservering voor de kosten van het sociaal statuut (ambtenaren AMG) (€ 148k), de nog te betalen kosten aan AM Werk BV i.v.m. de kosten van het sociaal plan (€ 365k) en de kosten van de voorbereiding/uitwerking AM Werkorganisatie (€ 211k).

Opbrengsten

Omzet en netto toegevoegde waarde

Stafafdelingen

Omzet	276	258	168
Af: Grond en hulpstoffen en uitbesteed werk	<u>12</u>	<u>2</u>	<u>0</u>
Toegevoegde waarde	264	256	168

Bedrijfsonderdeel d&o

Omzet	0	0	153
Af: Grond en hulpstoffen en uitbesteed werk	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10</u>
Toegevoegde waarde	0	0	143

Bedrijfsonderdeel werk

Omzet	2.196	2.400	2.728
Af: Grond en hulpstoffen en uitbesteed werk	<u>399</u>	<u>403</u>	<u>513</u>
Toegevoegde waarde	1.797	1.997	2.215

Bedrijfsonderdeel b&b

Omzet	2.655	2.611	2.481
Af: Grond en hulpstoffen en uitbesteed werk	<u>92</u>	<u>197</u>	<u>161</u>
Toegevoegde waarde	2.563	2.414	2.320

Totaal

Omzet	5.127	5.269	5.309	5.530
Af: Grond en hulpstoffen en uitbesteed werk	<u>503</u>	<u>602</u>	<u>777</u>	<u>684</u>
Toegevoegde waarde	4.624	4.667	4.532	4.846

De toegevoegde waarde is met € 222.000 afgenomen t.o.v. 2014. In procenten is dit een afname van -4,6%. De belangrijkste oorzaak van de afname van de NTW is de lagere omzet bij het bedrijfsonderdeel werk. Deze omzet daling kon deels worden gecompenseerd door lagere directe kosten en hogere omzet bij het bedrijfsonderdeel b&b, waardoor de netto toegevoegde waarde slechts met € 222.000 afnam. Het wegvallen van werk heeft ook in de overige bedrijfskosten geleid tot lagere kosten.

Specificatie verschillen in de NTW t.o.v. voorgaand jaar per bedrijfsonderdeel

Stafafdelingen	96
Bedrijfsonderdeel d&o	-143
Bedrijfsonderdeel werk	-418
Bedrijfsonderdeel b&b	243
Totaal verschil t.o.v. voorgaand jaar	-222

Toelichting op de programma rekening

Omschrijving	Bedragen x € 1.000			Rekening 2014
	Rekening 2015	Begroting na wijziging 2015	Primaire begroting 2015	
Overige bedrijfsopbrengsten				
Overhead AM Werk B.V. / AM Werk Reïntegratie B.V.	48	0	0	72
Resultaat AM Werk B.V.	5	50	60	41
Overige diverse baten AM Groep	152	15	15	221
Overige diverse baten AM Groep (bijdrage sectorplan)	<u>102</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	307	65	75	334
Kosten				
Lonen Wsw personeel				
Loonkosten Wsw personeel	8.542	8.639	7.883	8.998
Sociale lasten Wsw personeel	1.474	1.482	1.341	1.526
Pensioenpremie	847	876	809	894
Uitv. kosten en loonk. subs. begeleid werken	<u>571</u>	<u>724</u>	<u>816</u>	<u>546</u>
Totaal loon en begeleid werken kosten Wsw	11.434	11.721	10.849	11.964
Aantal fte dienstverband Wsw (gemiddeld)	378,4	383,0	344,5	406,8
Aantal fte begeleid werken Wsw (gemiddeld)	58,2	55,0	62,0	50,1
Analyse van de verschillen ten opzichte van voorgaand jaar:				
De daling van de lonen Wsw personeel ten opzichte van 2014 wordt veroorzaakt door:				
Lagere bezetting bezetting; 28,4 fte	-628			
Loonontwikkeling	<u>172</u>			
Subtotaal	-456			
Lagere sociale lasten en pensioenpremies	-99			
Hogere kosten begeleid werken	<u>25</u>			
Subtotaal	-74			
Totaal ontwikkeling loonkosten	-530			
Overige kosten gesubsidieerd personeel				
Vervoerskosten Wsw	173	179	164	178
Eigen bijdrage	-8	-10	-10	-8
Bedrijfsgeneeskundige zorg	55	69	63	56
Opleidingen	42	80	106	54
Overige personeelskosten	84	94	69	79
Kosten andere doelgroepen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>15</u>
Totaal overige kosten gesubsidieerd personeel	346	412	392	374
<i>Overige kosten gesubsidieerd personeel per fte (in €)</i>	<i>914</i>	<i>1.076</i>	<i>1.037</i>	<i>927</i>
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel				
Lonen ambtelijk personeel	387	378	330	428
Sociale lasten ambtelijk personeel incl. pensioen	<u>101</u>	<u>101</u>	<u>97</u>	<u>120</u>
Subtotaal loonkosten ambtelijk personeel	488	479	427	548
Loonkosten overig niet-gesubsidieerd personeel				
Lonen overig niet-gesubsidieerd personeel	1.892	1.903	2.137	2.068
Personeelkosten door derden berekend	<u>0</u>	<u>9</u>	<u>-54</u>	<u>0</u>
Sub totaal kosten overig niet-gesubsidieerd personeel	1.892	1.912	2.083	2.068
Totaal loonkosten niet-gesubsidieerd personeel	2.380	2.391	2.510	2.616
Aantal fte leiding en staf niet-gesubsidieerden	36,1	38,0	36,9	38,3

De kosten van ambtelijk personeel en overig personeel moeten worden gezien in samenhang met elkaar. Vanaf 2001 worden nieuwe functionarissen die niet tot de doelgroep behoren, aangenomen in AM Werk B.V., van waaruit zij worden gedetacheerd naar AM Groep. Hierdoor hebben zij niet de ambtelijke status. Het verschil in de totale loonkosten ten opzichte van 2014 (-€ 236.000) wordt veroorzaakt door bezettingsverschillen (2,2 fte lager), algemene loonontwikkeling, verschil instroom ten opzichte van uitstroomsalaris en verschillen in sociale lasten en incidentele looncomponenten.

Toelichting op de programma rekening

Omschrijving	Bedragen x € 1.000			Rekening 2014
	Rekening 2015	Begroting na wijziging 2015	Primaire begroting 2015	
Overige kosten niet-gesubsidieerd personeel	49	68	110	57

Wet normering en bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

In het kader van de WNT is in onderstaande tabel de beloning van de topfunctionarissen vermeld. De leden van het algemeen en het dagelijks bestuur ontvangen geen bezoldiging vanuit de GR. Hier zijn de bestuurders vermeld die op 31 december 2015 een bestuursfunctie bekleeden. De norm voor 2015 is € 178.000.

Functie	Algemeen directeur	Voorzitter dagelijks en alg. bestuur	Lid dagelijks en alg. bestuur	Lid dagelijks en alg. bestuur	Lid dagelijks en alg. bestuur	Lid dagelijks en alg. bestuur
Voorzitters-clausule van toepassing	nee	nee	nee	nee	nee	nee
Naam	Dhr. A.W. van den Hoed	Dhr. Drs. A.J.H.T.H. Reinders	Mevr. Mr. M. Veeningen	Dhr. A. Verburg	Dhr. Ing. M.D. Polak	Mevr. Drs. J.J. de Maa
Ingangsdatum dienstverband / bestuurlid	1-9-2001	1-5-2014	1-5-2014	1-5-2014	1-5-2014	1-5-2014
Einddatum dienstverband	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Omvang dienstverband	Fulltime	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Beloning 2015	€ 136.000	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen 2015	€ 3.500	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn 2015	€ 12.700	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Motivatie overschrijding van de norm	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
WNT-maximum 2015	€ 178.000	€ 26.700	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800
Beloning 2014	€ 127.100	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen 2014	€ 3.400	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn 2014	€ 14.000	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt

In het kader van transparantie heeft AM Groep er voor gekozen de vergoeding voor Dhr van den Hoed uit te splitsen in de verschillende componenten van de vergoeding. Dhr. Van den Hoed is een interim topfunctionaris die niet in dienst is van AM Groep, maar wordt ingehuurd via AM Werk B.V.

Afschrijvingen materiële en immateriële vaste activa

Afschrijving materiële activa	289	351	407	489
Voor een specificatie zie bijlage 1.				

Rente

Rentelasten vaste geldleningen	6	6	6	13
Overige rentebaten/rentelasten	2	-3	-3	-5
Totaal rentelasten	8	3	3	8

Specificatie van de overige bedrijfskosten

Huren	83	82	78	69
Onderhoudskosten	-305	703	786	686
Energieverbruik	149	209	217	174
Belastingen en verzekeringen	115	155	148	134
Indirecte productiekosten	4	4	10	3
Magazijn- en expeditiekosten	0	1	1	0
Verkoopkosten	21	57	87	39
Algemene bedrijfskosten	275	322	297	244
Totaal overige bedrijfskosten	342	1.533	1.624	1.349

De vrijval van de onderhoudsvoorziening (saldo eind 2015 was € 891k) is in mindering gebracht op de onderhoudskosten, waardoor er een creditbedrag in de kosten ontstaat. De onderhoudskosten zouden zonder deze vrijval € 661k zijn.

Toelichting op de programma rekening

Omschrijving	Bedragen x € 1.000			Rekening 2014
	Rekening 2015	Begroting na wijziging 2015	Primaire begroting 2015	
Diverse lasten algemeen	141	104	104	213
Diverse lasten reorganisatie	<u>723</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal diverse lasten	864	104	104	213
Onvoorziene uitgaven	0	50	50	0
Rijks / gemeentelijke bijdrage	11.700	11.612	10.610	12.158
Resultaat vóór reserve mutaties en vóór resultaat bestemming	919	-289	-832	268
Mutatie in algemene reserve	-129	0	0	-26
Mutatie in bestemmingsreserve huisvesting	-32	-34	-34	-137
Mutatie in bestemmingsreserve frictiekosten	-536	0	0	-90
Mutatie in sociaal herinvesteringsfonds	31	0	0	110
Mutatie in bestemmingsreserve reorganisatie	<u>1.248</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal mutatie bestemmingsreserve en algemene reserve	582	-34	-34	-143

De mutatie in de algemene reserve is gedaan omdat deze reserve in 2015 boven de 20% van de (begrote) kosten uitkwam (zie ook de toelichting bij het weerstandsvermogen pagina 6).

De onttrekking aan de bestemmingsreserve betreft het bedrag aan afschrijvingen van investeringen die in het verleden zijn gedaan uit de bestemmingsreserve, alsmede bestedingen in het kader van het sociaal herinvesteringsfonds en andere bestemmingsreserves. De dotatie € 141.000, betreft de bonus begeleid werken over het jaar 2013, die in 2015 is uitbetaald door het Rijk.

Resultaat na mutaties bestemmingsreserve	337	-255	-798	411
---	------------	-------------	-------------	------------

In onderstaand overzicht worden de in de programmarekening verwerkte incidentele baten en lasten weergegeven.

		Rekening 2015	
Incidentele baten:	Bonus begeleid werken 2013	141	
	Bijdrage sectorplan (uitvoeringsplan)	101	
	Vrijval voorziening onderhoud	<u>966</u>	1.208
Incidentele lasten:	Diverse lasten (uitvoeringsplan)	210	
	Voorziening personeel i.v.m. reorganisatie	<u>513</u>	723

Overige gegevens

Controle verklaring van een onafhankelijk accountant:

De controle verklaring van een onafhankelijk accountant is op de volgende pagina toegevoegd.

Resultaat bestemming:

Voorgesteld wordt het resultaat na reserve mutaties en voor resultaatbestemming van € 337.000 toe te voegen aan het sociaal herinvesteringsfonds. Dit voorstel is nog niet verwerkt in de jaarrekening.

Verantwoording Wsw 2015 op basis van Sisa methodiek

Prestatie-indicator C Wsw 2015

Gerealiseerde dienstverbanden en arbeidsovereenkomsten BW in 2015 door AM Groep (7150)

cbs code	Gemeente	se gemiddeld
358	7.150 Aalsmeer	40,29
362	7.150 Amstelveen	87,64
394	7.150 H'meer	237,54
437	7.150 Ouder amstel	9,66
451	7.150 Uithoorn	54,75
363	7.150 Amsterdam	6,93
392	7.150 Haarlem	4,44
402	7.150 Hilversum	1,00
736	7.150 Ronde venen	1,00
37	7.150 Stadskanaal	0,89
479	7.150 Zaanstad	1,00
375	7.150 Beverwijk	0,89
453	7.150 Velzen	0,15
637	7.150 Zoetermeer	0,08
7150	AM Groep	446,27

Staat van activa en afschrijvingen boekjaar 2015

Activa omschrijving	Aanschaf- waarde 1-1	Invest- ering	Desinvest- ering	Aanschaf- waarde 31- 12	Afschr. Perc.	Af- schrijving begin jaar	Af- schrijving jaar	Af- schrijving terug	Af- schrijving einde jaar	Boek- waarde begin jaar	Boek- waarde einde jaar
Grond en Terreinen 0%	459.642	0	0	459.642	0	0	0	0	0	459.642	459.642
Bedrijfsgebouwen 2.50%	1.400.260	0	0	1.400.260	0	1.400.068	192	0	1.400.260	192	0
Bedrijfsgebouwen 4%	177.678	0	0	177.678	0	177.678	0	0	177.678	0	0
Bedrijfsgebouwen 5%	3.641.940	0	0	3.641.940	0	3.580.516	48.945	0	3.629.461	61.424	12.479
Bedrijfsgebouwen 6,67%	191.468	0	0	191.468	0	154.739	12.765	0	167.504	36.729	23.964
Bedrijfsgebouwen 10%	505.894	0	1.835	504.059	0	473.023	7.706	1.835	478.894	32.871	25.166
Bedrijfsgebouwen 20%	49.513	0	0	49.513	0	41.838	7.085	0	48.923	7.675	590
Bedrijfsgebouwen 33%	116.291	0	0	116.291	0	116.291	0	0	116.291	0	0
Totaal bedrijfsgebouwen	6.083.043	0	1.835	6.081.208		5.944.153	76.693	1.835	6.019.011	138.891	62.199
Grond, weg en waterbouwkundige werken 0%	187.948	0	0	187.948	0	187.948	0	0	187.948	0	0
Grond, weg en waterbouwkundige werken 6,67%	222.144	0	0	222.144	0	179.493	14.810	0	194.303	42.650	27.841
Grond, weg en waterbouwkundige werken 10%	37.794	0	0	37.794	0	26.869	2.185	0	29.054	10.925	8.740
Totaal grond, weg en waterbouwkundige werken	447.886	0	0	447.886		394.310	16.995	0	411.305	53.575	36.581
Vervoermidd 20%	919.380	0	69.349	850.031	0	743.507	80.317	69.349	754.475	175.873	95.556
Vervoermidd 33,33%	4.924	0	4.924	0	0	4.924	0	4.924	0	0	0
Totaal vervoermidd.	924.304	0	74.273	850.031		748.431	80.317	74.273	754.475	175.873	95.556
Machines, apparaten en installaties 0%	165.779	0	0	165.779	0	165.779	0	0	165.779	0	0
Machines, apparaten en installaties 6.67%	48.493	0	0	48.493	0	48.493	0	0	48.493	0	0
Machines, apparaten en installaties 10%	360.385	0	67.041	293.343	0	317.676	18.428	67.041	269.062	42.709	24.281
Machines, apparaten en installaties 20%	561.960	0	101.211	460.749	0	431.054	623.784	101.211	392.218	130.905	68.531
Machines, apparaten en installaties 33,33%	317.259	0	76.466	240.793	0	279.914	33.333	76.466	236.781	37.346	4.012
Totaal machines, apparaten en installaties	1.453.875	0	244.718	1.209.156		1.242.916	675.545	244.718	1.112.333	210.960	96.824
Overige materiele vaste activa 10%	335.452	0	27.576	307.875	0	302.857	8.689	27.576	283.970	32.594	23.905
Overige materiele vaste activa 20%	131.675	0	54.946	76.729	0	109.499	20.426	54.946	74.979	22.176	1.750
	467.127	0	82.522	384.604		412.356	29.115	82.522	358.949	54.770	25.655
Totaal vaste activa	9.835.877	0	403.348	9.432.527		8.742.166	878.665	403.348	8.656.073	1.093.711	776.457

Staat van leningen (bedragen x € 1.000)

Verstrekker	Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag lening	Jaar van de laatste aflossing	Rente-percentage	Rente boekjaar	Restant leningen begin boekjaar	In het jaar opgenomen leningen	Aflossing boekjaar	Restant bedrag van de lening	Aflossing komend boekjaar	Langlopende schuld
BNG	Lening nr. 1	1.815	2014	4,21	3	0	0	0	0	0	0
BNG	Lening nr. 2	453	2015	6,65	6	23	0	23	0	0	0
BNG	Lening nr. 3	681	2017	4,80	4	102	0	34	68	34	34
Totaal		2.949			13	125	0	57	68	34	34

Overzicht sociale herinvesteringsreserve die ter beschikking staan van de deelnemende gemeenten

Gemeente	Beginstand 1-1-2015	Besteed in 2015	Toegevoegd in 2015	Totaal ter beschikking van de gemeente eind 2015
Aalsmeer	154.941	13.616	16.590	157.915
Amstelveen	622.309	30.425	45.990	637.874
Haarlemmermeer	1.250.876	43.251	57.360	1.264.985
Ouder Amstel	37.457	3.328	5.670	39.799
Uithoorn	155.899	18.472	15.300	152.727
Totaal	2.221.482	109.092	140.910	2.253.300

De toevoeging in 2015 bestaat uit de bonus begeleid werken over 2013 € 140.910.

Overzicht aantal fte per gemeente per 31-12-2015

	Aantal fte per 31-12-2015
Aalsmeer	40,1
Amstelveen	89,6
Haarlemmermeer	239,5
Ouder Amstel	9,8
Uithoorn	54,4
Overigen	18,0
Totaal	451,4

Verdeling van de bezetting (fte) per 31 december 2015 naar declaratiegemeente in %

